

Омънчо

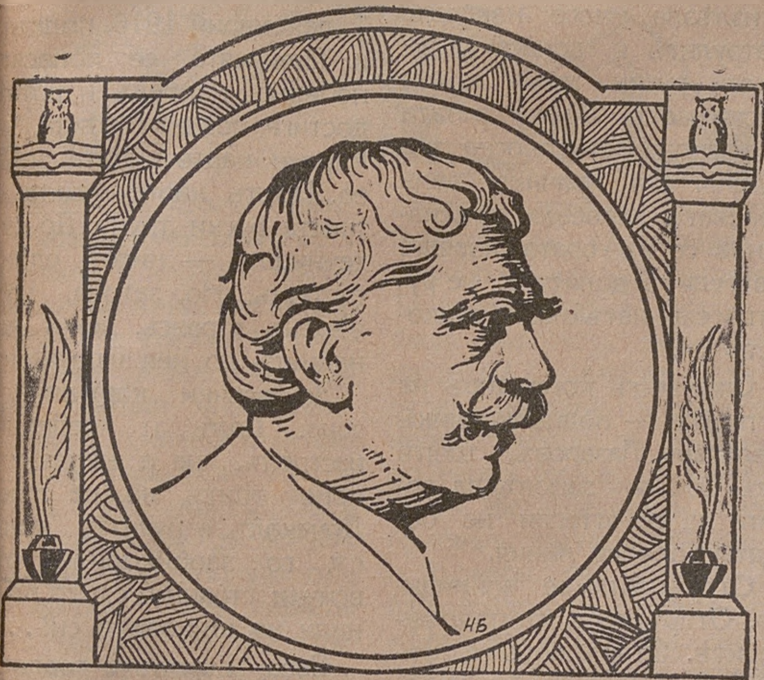
ВЕСТНИКЪ ЗА УЧЕНИЦИТЪ ОТЪ ШУМЕНСКА УЧЕБНА ОКОЛИЯ

Петъ броя годишно.

Всѣки брой 1 левъ.

Списватъ уредници учители.

Ржкописи и суми се изпращатъ до Срѣдищния директоръ въ Шуменъ. Разрешенъ отъ Областната дирекция въ Шуменъ — № 1020 отъ 3. II. 1937 г.

Ристо Герчевъ.

За Иванъ Вазовъ

Вестъта за ненадейната смъртъ на Вазова възпроява редъ мене живо величественъ му образъ такъвъ, какъвто той се е запазилъ въ памесъта ми при недавнашната ми среща съ него. Въз, сякашъ, гледамъ какъ бегътъ бавно и безшумно лиза при насъ въ ложата на директора на Народния театъръ, мой университетски ругаръ, и повежда беседа въ рху операта „Бориславъ“, която тогава се представляше. Не тъй словоохотливъ, азъ, между другото, съ интересъ разпитваше и за ашия край. Но, по обиковену, той си бѣше мълаливъ и съсрѣдоточенъ въ себе си. Ако и да водѣше разговоръ, той, сякашъ, се слушваше въ душата си, дето звучаха звънливи труни.

И, гледайки едрата, моща фигура на поета, та-

кава, каквато тя се въззема и въ нашата художествена литература, азъ като че неволно очаквахъ въ трепета на неговата многострунна душа да зазвучатъ познатитъ пѣсни, които въ детскитъ си и юношки години съ такова пламено усърдие сме заучвали.

Шуменъ, 1921 г.

Иванъ Вазовъ. 1850 — 1921.

На 22 септемврий се навършиха 18 г. отъ смъртъта на народния поетъ и писателъ. Съ всѣка изтекла година дѣлото и името на Ив. Вазовъ обсебва земята и народа ни. Това не е току така. Петдесетъ години той работи на книжовното поле, за тѣхъ и даде всичко, за което бѣ способенъ. Затова намира признанието на всѣки българинъ, всѣки го чувства нашъ.

Георги Ст. Георгиевъ.

Най-храбриятъ - най-скромненъ

Когато следъ славнитъ победи на северния фронтъ, въ Добруджа и Ромъния, на пѣтъ за южния, нашата славна първа дивизия пристигна въ София, единъ гражданинъ, възхитенъ отъ дѣлата ѝ, подари голѣма сума, която да се даде на „най-храбрия войникъ отъ първа дивизия“.

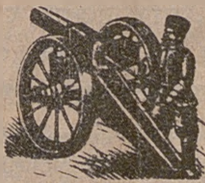
За наградата бѣ избранъ младшиятъ подофицеръ, отъ 12 рота на нашия 41 полкъ, Владо Георгиевъ — шопъ отъ село Дивотино.

Строилъ войницитъ си, ротниятъ командиръ съобщава радостната вестъ, която е гордостъ не само за Владо, но и за дружината и полка.

И ето, героятъ излиза напредъ, обръща се къмъ другаритъ си и произнася тия тъй прости, но пълни колкото съ скромностъ, толкова и съ достоинство и мъдростъ, думи:

— Господинъ поручикъ, бракъ, ротнио казува дека съмъ билъ най-рабрио у ротата. Па я не съмъ. Ситъ са рабри. Ама щомъ онъ казува, може и така да е. Ама какъ можеме ние да сме рабри, ако онъ не ни предвождаше. Тая награда я не я заслужавамъ!

Изъ „Единъ отъ първа дивизия“ — спомени на участникъ въ войната. Трето издание.

Н. Д. Йордановъ.

БУДИТЕЛИ

Поклонъ вамъ, синове, съ духъ ратоборенъ на робска мъченическа страна,
Що ви кърми, отхрани съ трудъ упоренъ въ най-трудни и усилни времена.

Носители на свѣтло чувство ново,
Посрѣдъ неволи тежки и беди,
Вий вдъхвате къмъ българското слово
Любовъ гореща въ младитъ гърди.

Спасителна храна вий за душигъ
Разнасяхте на български езикъ,
Що пълнѣше съ възторгъ и пламъ гърдитъ
И ги къмъ подвигъ тласкаше великъ . . .

По пѣтя къмъ вълшебна свобода
Вървѣхте вий, послушни на дългътъ,
Безъ слово за утеха отъ народа
Да чуete въ посланий съ трѣне пѣтъ . . .

Въ минути на горчиво изпитание
Ще хвърля взоръ къмъ свойгъ свѣтила,
Потомството да черпи назидание,
Поука, свѣсть отъ вашитъ дѣла.

На ликоветъ ви то взоръ ще спира,
Подкрепа да почерпне, мощъ отъ васъ;
Ще спомни то какъ служи се, умира
За благо народно въ труденъ часъ.

Живѣемъ ний, но вие все растете
Отъ день на день предъ нашитъ очи —
И днесъ ви още свѣтятъ ликоветъ
Съ новъ ореолъ отъ блѣсъкъ и лучи.

София, 1910 год.

Най високитъ постройки на земното кълбо сж :

Зданието Импайръ стейтъ въ гр. Нью-Йоркъ	417 м.	Черквата Св. Никола въ Хамбургъ, Германни	147 м.
Ейфеловата кула въ Парижъ	300 м.	Катедралната черкв въ Страсбургъ, Франция	142 м.
Радиотелеграфната станция въ Науенъ, Германия	260 м.	Черквата Гиралдо въ Севиля, Испания	141 м.
Радиотелеграфната станция въ Ейлевзе	250 м.	Черквата Св. Олафъ въ Реваль или Талинъ столица на Естония	139 м.
Кулата на Манхата — новия мостъ въ Нью-Йоркъ	229 м.	Хеопсовата пирамида въ Египетъ	138 м.
Зданието Улуортъ въ Нью-Йоркъ	228 м.	Черквата Св. Петъръ въ Римъ, Италия	138 м.
Катедралната черква въ Улиъ, Германия	161 м.	Черквата Св. Стефанъ въ Виена, Австрия (сега Германия)	137 м.
Катедралната черква въ Кьолнъ, Германия	159 м.		
Катедралната черква въ Руанъ, Франция	151 м.		

Кивко Т. Станчевъ.

ЧИРАЧЕ

Откакъ Райко научи, че презъ тая ваканция неговъ ругарчета ще постѣпятъ при оброволци-чирачета при радски дюкянджии, сънь и го ловѣше. Толкова го-лѣмо бѣше желанието му той да стане чираче! Райко дълго моли татко си и айка си да го пустнатъ. Татко му го искаше пома-чъ въ своята работа и се радѣше, какво да прави. Райко говорѣше и мис-

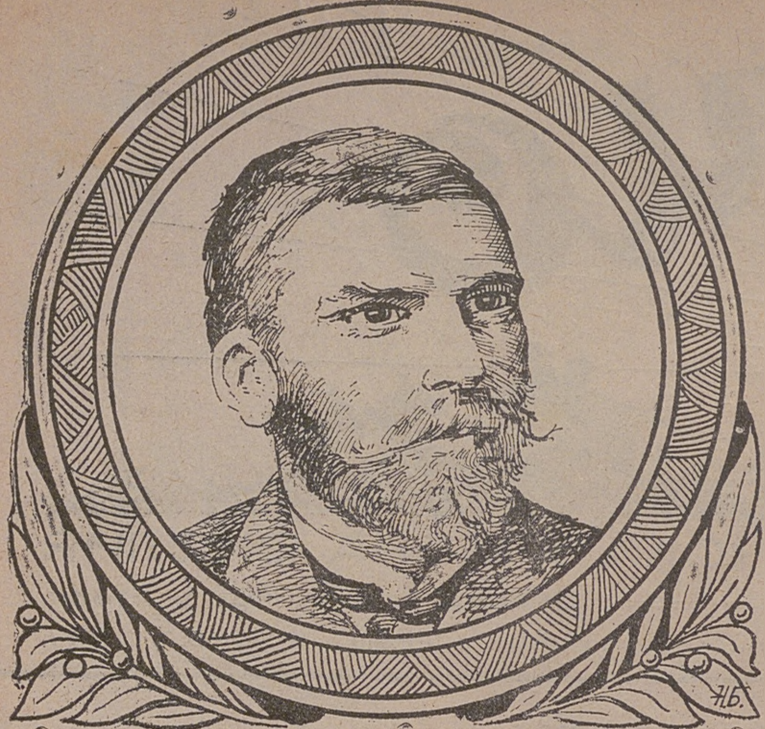
лѣше все за това, та най-после баща му се убеди, че трѣбва да го настани въ нѣкоя бакалница. Райка привличаше най-много една. Надписътъ ѝ съ едри, правилни букви гласѣше: **Панчо Панчевъ**. Райко узна, че тамъ ще бжде чираче и оттогава звучното име кѣнтѣше въ ушитъ му като ударитъ на чука върху наковалня: пан-пан-пан-Панчо, пан-пан-пан-Панчевъ,

Пан-чо Пан-чевъ. Минутитъ, които го отдѣляха отъ времето до постѣпването му се струваха дълги като дни.

Най-после, Панчо Панчевъ го прие. Райко го бѣше срамъ. Но това не му прѣчеше да се възхищава отъ господаря си. Заможничекъ бакалинъ, съ добре уредена бакалница, той бѣше съ хубаво лице, открито и спокойно, съ гжсти, засукани мустаци и гжсти вежди. Райко почна да чиракува при него и помощника му, калфата, младежъ отъ близ-

китъ села. Отначало го пращаха до вкжщи да занася ледъ, писма или устни поржчения до госпожа Панчева. Райко не смѣташе това за своя длъжностъ, бѣше недоволенъ, но се надяваше, че скоро ще му възложатъ сжщинска бакалска работа. Колкото да бѣше малъкъ и свѣнливъ, Райко бѣ завършилъ трето отдѣление, той бѣше умно дете. Като гледаше, когато бѣше въ дюкяна, той схвана всичко и бързо, безъ покана, се намѣси въ тър-

говията на бая си Панча. За изненада на бакалина и калфата му, Райко почна успѣшно да претеглястоки, да рѣже сирене и кашкавалъ, да мѣри оцетъ и гасъ, да тегли извлака, за да връща и размѣня пари. Отъ това изненадата на калфата се превърна въ нѣкаква завистъ. Той се оплака на господаря си. Господарѣтъ, който бѣше поразенъ отъ умението на чирачето си, се сепна и поржча да го държатъ на страни. Чудѣше се Райко

Захари Стояновъ
1850 — 1889.

Тая година се навършиха петдесет години от смъртта му. Писателският съюзъ чествува тая годишнина въ София.

От малко овчарче въ село Медвенъ, котленско, Захари Стояновъ достига до председателския столъ на Народното събрание и до писателското перо чрез самообразование и упоритъ трудъ.

Неговитъ съчинения сж пропити съ искреностъ и правдивостъ. Тѣ не сж писани за да се харесватъ, и тъкмо за това се харесватъ и ценятъ днесъ по-вече

отъ времето, когато сж писани. Особенно сж ценни „Записки по бълг. възстания“ „Биография на Хр. Ботйовъ“ и „Биография на Левски“. Безъ Захари Стояновъ ние тепърва щѣхме да се възхищаваме отъ Ботйова; той почти го откри, като посочи съчиненията и заслугитъ му. Защото на времето Ботйовъ е билъ отричанъ отъ нашитъ умствени първенци.

Тая година дойде редъ за всеобщо признаване писателското и труженическо дѣло и на самия Захари Стояновъ.

Народна мъдростъ
= поговорки =

* Бързъ на лъжица, тромъ на теслица.

* Бързъ за вода не ходи, а жаденъ.

* Въ добра глава сго ржце.

* Дръндаръ свѣта не праши, дете дрънка, тамъ праши.

* Душа излѣзва, нравъ не излѣзва.

* Житаръ умира, воденичаръ не умира.

* За видено село водачъ не трѣбва.

* Лѣто безъ бѣлха не бива.

* Малко вирче — дребна риба.

* Между слѣпцитъ едноокиятъ е царъ.

* По добре днесъ соль и хлѣбъ, отсклото утре печена кокошка.

* Сѣнката обикаля все около дървото.

Творецъ на пѣсенъта „Горда стара планина“ е д-ръ Цвѣтанъ Родославовъ (1863 — 1931 год.), българи педагогъ и любителъ на музиката. Съчинилъ я при едно завръщане отъ чужбина, следъ предължително отсъствие отъ родината си.

Село Крива рѣка.

Село Крива рѣка е разположено на южния склонъ на Делиорманъ, въ едно живописно жгълче, при изобилна вода. То е на 4 клм. с. з. отъ гара Църквица.

Тамъ сж прекопани дълбоки призматични кладеници, отъ които, въ дълбочинитъ, копачитъ се впусчатъ да копаятъ и въ страни. Надъ кладеницитъ сж провиснати рудани за спущане работници и вадене камънитъ. Тѣ тежатъ отъ 5 до 15 килограма. Външниятъ имъ цвѣтъ е бѣлъ, по форма приличатъ на голѣми картофи. Майсторитъ ги събиратъ въ добро време и цѣла година, въ домоветъ си, ги трошатъ на дребни продълговати кжчета. Тая работа вършатъ съ помощта на едно желѣзно чукче.

На лѣвата си дланъ привързватъ кжче гьонъ, върху което турятъ голѣмъ кжсъ камъкъ прикрепянъ съ прѣсти. Съ дѣсната ржка нанасятъ леки удари тѣй изкусно, че камъкътъ се ломи на продълговати люспи, които майсторътъ поставя въ отдѣлни сандѣчета споредъ качеството имъ. Има първо, второ и трето качество, както и негодни кжчета. Стоката се пази отъ влага и слънце, за да има жълтъ цвѣтъ и металенъ звукъ. Търговци отъ Южна и Северна България всѣка пролѣтъ посещаватъ селото и закупуватъ стоката. Производството е стигало до 30000 кгр. годишно, а цената до 5 лв. за килограмъ.

Кариерата е била позната и разработена още въ предисторическо време, когато нашитъ прадеди не сж познавали металитъ. Оттукъ сж вземали тоя твърдъ камъкъ, отъ който сж приготвяли острия за стрели,

ножове и топки за мѣтане съ ржка или прашка противъ неприятели и дивечъ. Въ разкопанитъ предисторически селища около Шуменъ сж намѣрени цѣли складове отъ кремъчни орждия и оржжия на първобитния човѣкъ. Навѣрно, тукъ имъ е била „фабриката“

Георги Ст. Георгиевъ.

За родината

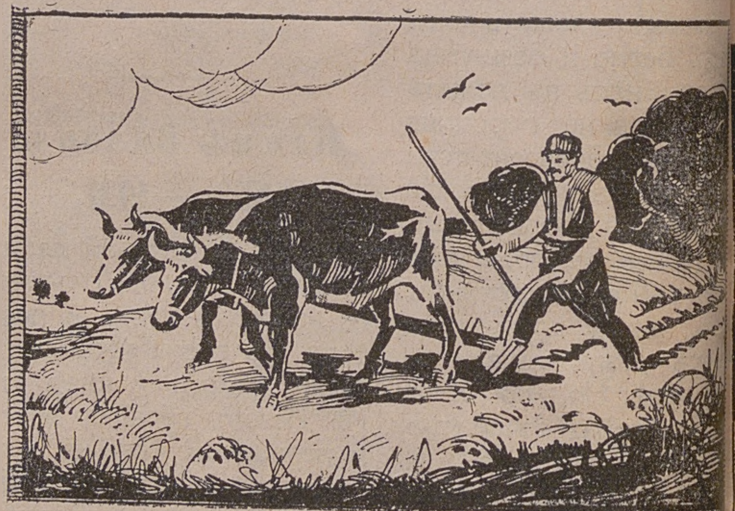
На 30 ноемврий 1 полкъ настѣпва къмъ Комана-Букурещъ. Той е на дѣсния флангъ на дивизията. Пратенитъ патрули не могатъ да влѣзатъ въ никаква връзка съ частитъ въ дѣсно. Дѣснофлѣнговата рота е излѣзла много напредъ. Патрулитъ и донасятъ за гжсти руски маси, които настѣпватъ. Върху ротата се изсипва смъртоносна градушка. Въ мрачния день отекватъ злоецо прѣскащитъ се въ гората снаряди. Патрулитъ донасятъ, че руситъ сж натъкнали щикветъ си.

Славниятъ командиръ на 1 полкъ — подполковникъ Велизаръ Лазаровъ, шопъ отъ София, заповѣдва ротата да се оттегли на общата полкова линия.

Отдрѣпватъ се войницитъ. Отдрѣпватъ се подофицеритъ. Отдрѣпва се и една картечница. Само другарката ѝ остава. До нея е застаналъ старшитъ подофицеръ Сава Геровъ, шопъ отъ Богданлия.

— Хайде, господинъ старши! — подема външнитъ.

— Хайде, Сава! — подкрепятъ подофицеритъ.

Напиши си съчинение по тая картина!

на това! Нали той дойде да помага и честно, съ всички сили, участвуваше въ работата? Сгрѣши ли, излѣга ли или нѣщо лошо стори? Следъ като дълго време се терза, осмѣли се да попита калфата. Той му отговори, че е рано да бърка въ извлака и да продава стоки. Нему, на калфата, позволили следъ дълго чиракуване. Доплака му се на Райко. Колко го хвалѣше учителътъ му за добритъ смѣтки, за умението му! Сега той можеше да бжде полезенъ, пъкъ не го искаха. Да можешъ да работишъ, а да седишъ, да гледашъ отъ страни!

Селянитъ съвсемъ престанаха да идватъ въ града. Казвахъ, че работѣли

нивитъ и рѣжели на хлѣба краката. Затова работата намалѣ. Тогава на Райко почнаха по-често да възлагатъ странична работа. Носѣше ледъ, писма, поржчене

ния или лепѣха заедно съ калфата прости кесии. Съдаха на малки столчета предъ широкъ сандѣкъ, сгѣваха надве правожгълна хартия, на страниченъ и долень край оставяха поле до 2 сантиметра, него намазваха съ черишъ, сгѣваха и получаваха кесии. На единия отворенъ край промушваха всѣка кесия, нанизваха ги и окачаха край тезгяха. Когато Панчо Панчевъ отсъствуваше, идваше майка му да надзирава. Тя все бѣше недоволна и мърморѣше. Тя даваше метлата на Райко и той метѣше. Но и това не му позволяваха да върши както той си знае. Старата жена поржчваше да се прибира сметъта навжтре въ дюкяна

на, за да не бѣгали купувачитъ вънъ. Подковата, закована на прага, бѣше отворена къмъ дюкяна за сжщото. Райко почна да се измжчва. Не можеше той да върши нѣща, които и неговиятъ учителъ би осждилъ. И другаритъ му го уважаваха заради ума и добрината му, а сега да се подчинява на такива нѣща. Не, не мога! — рече си Райко

Другъ пжтъ, изъ дупкитъ на кашкавала, Райко измъкна малки млѣчнобѣли червейчета. Показа ги на калфата и старата жена. Тѣ си смигнаха и му обясниха, че това показвало, че кашкавалътъ е много хубавъ. Вждѣли се отъ масъта. Дойде купувачъ на кашкавалъ. Райко му заяви, че

— Хайде, Сава! — вѣдватъ офицеритъ. Но, старшията Сава мърда. Макаръ да е раненъ, не се отдрѣпна по-рано каръ да е раненъ, не лае да се отдрѣпне и — Вие вървете! Азъ остана!

Прегърналъ картечницата той натиска копчето. Мощното ѝ прикрытие шитъ се изтеглятъ. Тѣхъ се чува непрекъснато злокобно тракане. Минути на картечницата все още трака. Звукътъ отслабва. Тракането дява. Звукътъ замира, нѣтъ умира.

Когато на другия 1 декемврий 1916, полъ и дивизията се победно напредъ и достигна познати мѣста мира и картечницата, ва. Предъ картечницата триста руски трупа. До течницата — нито патронъ. Но, затова, вѣренъ стражъ, лежи налятъ до нея защитъ

За всички картина ясна. Далъ и после изстрелъ, не е направилъ опитъ да се Дочакалъ е руситъ, сж го заобиколили всички страни и сж го наля на щикветъ си

Сава Геровъ е гордъ не само на 1 полкъ. Ши подофицеръ Сава ровъ е гордостъ на въ полкове отъ първа дивизия! Геровъ е самата първа визия!

Изъ „Единъ отъ дивизия“ — спомени участникъ. Трето изд.

Червената скала.

На 24 километра северно от Шуменъ, на рида, който запръчва кржгозора, се намира село Червена скала, носи името си от една илична на купа скалиста червена могила, кацнала над полето между селата Червена скала и Калайджий-

ско. Тая могила е Червената скала. Тя е образувана от утаени камъчета, пясък и глина. Скалата е свидетел, че тук много отдавна е било море.

Околното население си обяснило произхода на скалата другояче.

Наспорилъ Богъ земята обиленъ и тежъкъ плодъ. Атежали и узрѣли пълни пасове по ниви. Настанало ргата, ала голѣма и трудна жътва. Макаръ и отруни, доволни били земеделцитѣ. Усилено и непрекъснато работѣли тѣ по нивата. Тѣй както Богъ имъ ще има за всички. Имашиятъ ще получи отъ я, когото Богъ дарилъ. И сторилъ Богъ и слѣлъ иежду людетѣ да прозри разбиратъ ли тѣ благодатъта, която имъ пратилъ. Надигалъ зажаднѣлъ жътъръ бардуче да накваси съхнали уста и вижда единъ единственъ бѣлозадъ старецъ — бродникъ — въведенитѣ жетварѣ. Вижда го и уморена жтварка, изправила се да

оправи превитѣ кръстѣ. Гледатъ го въ почуда и незнайтъ що да мислятъ. Та това лѣго и старци и деца работятъ, кой може да седи? Хе, кръстцитѣ натураха на купни високи до небето, нѣщо не виждано до сега. Може би зимата да ги застигне преди да сж прибрали зърното. Мислятъ и бързатъ да жънатъ. А бѣлобразиятъ старецъ се мѣрка въ кржгозора, като привидение, спира се, оглежда нивитѣ и работницитѣ като свои; пакъ поема, приближава и пакъ оглежда. И така го прави, като че не вижда. Ето го сега между тия, които първи го видѣха въ далечинатъ. Сѣда и ги поздравява. Жътваритѣ му отговарятъ набързо и продължаватъ работата си.

о сжщински, голѣмъ бакаинъ, предъ добритѣ селяни, които въ петъкъ идѣа за стоки. Нѣмаше, ой да го подкрепи. Кой нае защо, Панчо Панчевъ повече почиваше и не се анима съ него.

Все повече почна Райко да се вглежда къмъ улицата. Тамъ безгрижно подвиркваха свободнитѣ деца. Ананикаха пѣснитѣ, които въ празникъ свирѣше воинната музика. Спираха по-гокога предъ дюкяна, подвиркваха, правѣха движения въ ржце, или разтърсваха висяитѣ синджири, които отъ ова запѣваха, и побѣгваха. Предъ очитѣ му почна да се мѣркатъ зеленитѣ ори и поляни. Той вижда-

ше втвърденитѣ зелени листа, оплутитѣ насѣкоми, които жужеха около тѣхъ. Съ замижване си представяше горещия лжчъ, който се провираще презъ тѣхъ. По нататъкъ, сякашъ, дотувахе ромона на потока. Сепваше се. Немирницитѣ бѣха разклатили синджиритѣ. Тукъ бѣше сѣнчесто и тъмно. Бакалницата бѣ клетката, въ която той доброволно, всѣка сутринъ, се затваряше и стоеше безъ работа. Райко почна да слабѣе. Една вечеръ не издържа. Преди да го запитатъ родителитѣ, що му е, той се разплака. „Не искамъ, не искамъ вече! — плачеше Райко.“ На родителитѣ му бѣше неловко. Тѣ бѣха се молили на Панчо

— Уморенъ съмъ и гладенъ, — настоява той.

— Нѣмаме, нѣмаме! — подвикватъ му жътваритѣ дружно. И да имаме, време нѣма за ядене. Сега се работи, не се яде.

— А какво е туй високото? — попиталъ старецътъ за купата снопи.

— Камъни! — отвърналъ единъ сърдито и припрѣно и продължилъ да жъне.

— Наистина, нѣмате, синко, щомъ не можете да дадете. Имането е въ сърдцето на човѣка, — обърналъ грѣбъ старецътъ и изчезналъ въ мигъ.

Въ сжщия мигъ жътваритѣ съзрѣли снопената си купа — тя била вече червена скала. Скали били и кръстцитѣ и снопитѣ, разхвърляни изъ нивитѣ.

Завалѣлъ дъждъ, задухалъ вѣтеръ, изронило се зърното отъ непожънатитѣ класове. Почти нищо не влѣзло въ ржцетѣ на стопанитѣ. Сега тѣ разбрали чия е жътвата и какъ трѣбва да се ползватъ отъ нея.

Това било много, много отдавни. Сега каменнитѣ кръстци и снопи сж разрушени. а Червената скала стърчи, за да напомня на людетѣ Божата правда.

Стефанъ Цвайгъ

Благодарность къмъ книгитѣ

Тѣ сж тамъ, чакатъ и мълчатъ. Тѣ не се предлагатъ, не зоватъ, не искатъ. Нѣми стоятъ на стената, като че спятъ, и все пекъ отъ всѣкъде те гледа едно отворено око, едно име. Миневашъ мокрай тѣхъ съ погледъ, съ ржце, тѣ не те молятъ, не ти се налагатъ. Тѣ чакатъ да имъ се откриешъ: едва тогава тѣ се откриватъ. Преди всичко тишина около насъ, тишина въ насъ, тогава едва си готовъ за тѣхъ. Вечеръ, когато се връщашъ отъ уморителенъ пжтъ, на обѣдъ, когато си изморенъ отъ хората, сутринъ, когато се събудишъ отъ смжтенъ сънъ, иска ти се да разговаряшъ, и да бждешъ с а м ѣ. Съ сладко прѣдчувствие пржстжпвашъ къмъ лавицата: стотици очи, стотици имена, нѣмо-търпеливи посрѣщатъ жадния погледъ.

Отваряшъ една, прочетешъ единъ редъ, единъ стихъ, но той звучи несъответно на часа. Разочарованъ, почти грубо слагашъ книгата обратно. Намѣришъ ли истинската, подходящата за часа книга, изведнажъ ти си грабнатъ, диханието ти се слива съ чуждото дихание.

Вие, часове, най-чиститѣ, отдалечени отъ шума на деня, вие, книги, най-вѣрнитѣ, най-мълчаливитѣ съпжтници, какъ да ви благодаримъ за вашата всѣкога неотмѣнна готовность, за вашето вѣчно издигащѣ, безкрайно окриващѣ присжтствие? Какво сте били въ най-мрачнитѣ дни на душевна самота: въ болницитѣ, военнитѣ лагери и затворитѣ? Навсѣкъде сте подарявали сънъ и успокоение въ страданието. Всѣкога успѣвате, вие, нѣжни магнети на Бога, да увлѣчете разпиляната въ всѣкидневнието душа въ вашата собствена стихия, всѣкога, при всички помрачения, вие разкривате далечинитѣ на вжтрешното небе.

Малки кжсчета безкрайность, тихо наредени на голата стена, вие стоите невзрачени въ нашата кжща. Но, когато ржка ви освободи, и сърдцего ви докосне, вие невидимо разбивате тѣснитѣ дѣлнични пространства и, въ огнената колесница на вашето слово, ни издигате къмъ вѣчността.

Преводъ отъ нѣмски.

Вѣрниятъ другаръ.

Това се случи наскоро въ гр. Русе. Стражарѣтъ който билъ на смѣна въ „Добруджанския кварталъ“ призори забелязалъ съмнителенъ човѣкъ съ торба на гърба. Стражарѣтъ го приближилъ и докато го запита, непознатиятъ се спусналъ върху му и съ ножа си го проболъ смъртоносно. Полицейското куче, виждайки другаря си падналъ въ кърви, спуснало се подиръ злосторника. Но той и него успѣлъ да нарани съ ножа си. Кучето се прибрало и легнало край стражаря. Сутринтъ намѣрили достойнитѣ пазачи въ кърви. Опитали се да имъ помогнатъ, но и двамата умрѣли отъ ранитѣ си.

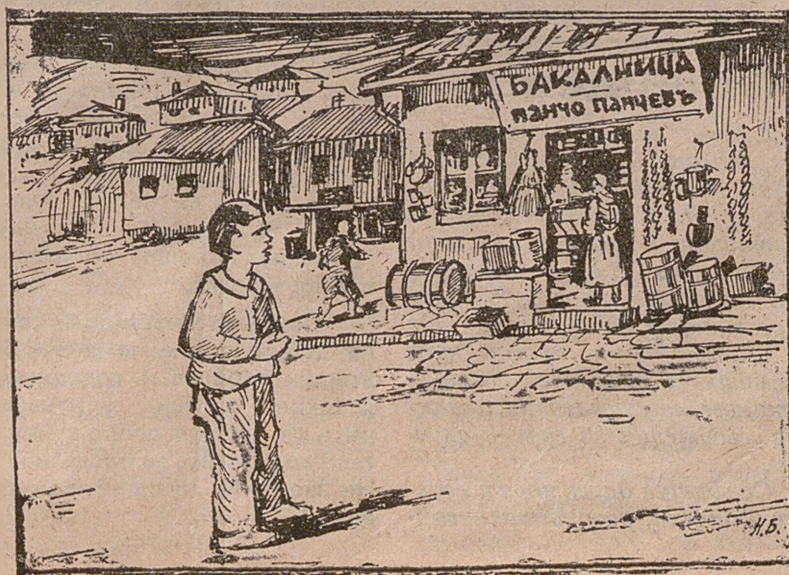
Знай свой родъ и езикъ

аеропланъ значи — летало
армия — войска
агентъ — даятель
апаратъ — уредъ
автомобилъ — самодвижникъ
самоходъ
ангажиранъ — заетъ
батоза — биячка, бухална
балканъ — планина
бушонъ — запушалка
бутонъ — копче
биография — животоописание
вагонъ — кола
вертикалеиъ — отвесенъ
кюлоти (не кило) — гащи
категоричво — изржчно
кавалерия — конница
куражъ — сърдчатость, смѣлость
лагерь — станъ
организация — уредба
оксиженъ — кислородъ
оксиженирвамъ — окислявамъ
паважъ — настилка
сервирвамъ — служа, слагамъ
трапеза
тротуаръ — плочникъ
триоръ (зем. сѣчиво) прѣчиствачка
тренъ — влакъ
хидроженъ — водородъ
хоризонтално — всдоравно
школа, школо — училище

Панчевъ да го приеме. Сега трѣбваше да го молятъ да го освободи.

Какво бѣха говорили Пан-

чевъ и татко му, и дали бѣха говорили, Райко не знаеше. Но следъ дълго колебание — дали ще стори

дебре или зле, ако напустне бакалницата безъ да пита, той си взе шапката и тичешкомъ, на единъ дѣхъ, отърча дома си. „Свърши се! — отдѣхна си Райко“. Сега му стана ясно, че похубаво отъ училище нѣма. И той почна да чака въ трепетъ дѣня, когато, следъ удара на звѣнеца, ще влѣзе въ учебната стая на четвърто отдѣление. Представяше си я, както, въ началото на всѣка нава учебна година, новоизмазана и боядисана. Тържествено ще почне работата, и той, любимъ на учителъ и другари, ще ги зарадва и самъ ще имъ се радва, че е между тѣхъ.

НА РАБОТА.

Цъло лѣто тича, пѣ
И цвѣтя красиви бра.
Въ малката рѣчица гази,
По скалитѣ стрѣмни лази.

Стига толкова игри,
Вечъ труди се, работи!
Свършиха се дни щастливи
Сега виснатъ мъгли сиви.

Школскиятъ звѣнецъ кѣнти
И той вика: „работи!“
Всѣки може, въвъ труда,
Да намѣри радостъта.

Руска Я. Абаджиева
уч. отъ III класъ на II
Шуменска прогимназия.

ЕСЕНЬ.

Мина топло лѣто,
дойде есенъта,
отлѣтѣха всички
мили пойни птички.

Потъмнѣ небето,
пожълтѣ полето,
изсъхнаха всички
зелени тревички.

Почернѣ гората,
мъкне се мъглата,
Капятъ вечъ листата,
дойде есенъта.

Янка Митева Енева,
ученичка въ гр. Преславъ.

Франклинъ.

Свирката.

Когато бѣхъ петъ или
шестгодишно дете, единъ
праздниченъ день приятелитѣ
ми напѣлниха джобчето ми съ десетачета.

Веднага се отправихъ за
едно дюкянче, гдето се
продаваха дреболии. По
пѣтя азъ се захласнахъ
отъ хвука на една свирка,
която видѣхъ въ ржцетѣ на
малко дете. Предложихъ и
му дадохъ всичкитѣ си па-
ри заради свирката.

Върнахъ се въ къщи
твърде доволенъ отъ по-
купката. Свирейки навсѣ-
кжде, проглушихъ ушитѣ
на цѣлото ни семейство.

Братѣ ми, сестра ми,
братовчедкитѣ ми като на-
учиха, че съмъ далъ тол-
кова за проклетата свирка,
ми казаха, че съмъ платилъ
10 пѣти повече отколкото
струва. Тѣ почнаха да ме
каратъ да мисля за броя
на нѣщата, които бихъ си
купилъ съ остатъка отъ
паритѣ, ако бѣхъ по-разу-
менъ. Тѣ ме толкова осми-
ваха, че азъ плачехъ отъ
ядъ.

Мисленето ми причини
по-голъма мъжа отъ кол-
кото бѣ удоволствието ми
отъ свиренето.

Обача, тая случка не
мина безъ полза за мене.
Впечатлението се запази
въ душата ми. После, ко-
гато бѣхъ изкушаванъ да
си купя нѣщо, което не ми
бѣше необходимо, азъ си
казвахъ: Да не даваме
много за свирката. Така
азъ пестяхъ паритѣ си.

Виното и просото.

Виното срещнало просото
и му рекло:

— Добъръ день, трохльо.

Просото отвърнало:

— Далъ ти Богъ добро, про-
бий — главо.

Виното разбрало, че сбър-
кало, та когато отново се срещ-
нали поправило си грѣшката
така:

— Добъръ день, изпълни —
трапеза.

Тогава просото тъй му отго-
ворило:

— Далъ ти Богъ добро,
веселине.

Овдовѣла лисицата

Народна пѣсенъ.

Оудовѣла лисицата
съ дванадесетъ лисичета.
Изведе ги на присойка,
на присойка на припечецъ
Най-малкото, кучешкото,
то майци си отговаря:
— Де ли ще те, мамо, видимъ?
— На ловджия на пушката,
на сиромашъ въ кисията,
чорбаджию на шията.

Съобщения.

„Слънчо“ не цели да печели па-
ри, липсата на печалба не ще го
убие. Уредницитѣ му го печататъ,
за да сж въ услуга на
читатели и учители. Целта
на „Слънчо“ е да помага. И
ще помага, когато другитѣ
престанатъ да помагатъ. Но
и „Слънчо“ има нужда отъ
помощъ. Працайте разкази,
стихове, кръстословици, гатан-
ки, съобщения за важни случ-
ки.

Срѣдищни директори и глав-
ни учители, разпространявай-

Блъскан Глава

1	2	3	4
2			
3			
4			

Водоравни и отвесни:

1. Градъ въ България.
2. Не е глупавъ.
3. Населено мѣсто.
4. Градъ въ Европ. Турция.

Юрий Томовъ Вичевъ.

Отвесно и водоравно:

1. Разхладително пиѣе.
2. Насѣкомо (мн. ч.).
3. Желаятъ го всички народи.

1	2	3
2		
3		

Съставете съзвучни думи!

Съ Х — преносвачъ.

Съ Ш — жителъ отъ запад-
на България.

Съ Т — страшно оржие.

Съ П — свещеникъ.

Име съмъ на поробена бъл-
гарска земя. Махнете ли пър-
вата буква ставамъ спиртно
питие.

Четирирична дума съмъ.
Първата сричка означава частъ
отъ ограда, втората — музи-
кална дума, а третата и
четвъртата — лѣтвищенъ градъ
въ Франция. Какъвъ магазинъ
съмъ?

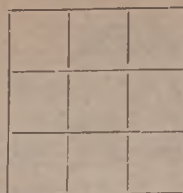
те вестника — не задържайте
броеветѣ! Не ги връщайте
непродадени, преди да сте се
опитали да ги продадете! Из-
дѣлжавайте се своевременно
за продаденитѣ броеве! Бжде-
те изправни!

* Въ уредничеството има
отъ 1—5 броеве отъ миналата
годишнина. Желаящитѣ да си
набавягъ цѣли годишнини за
училищнитѣ детски и учител-
ски библиотеки да ги поискатъ
отъ срѣдищния директоръ въ
Шуменъ срещу 5 лева за го-
дишнина.

* Всичко пратено до Слънчо
се преглежда и се помѣства
само следъ одобрение. Реду-
ване или други основания за
помѣстване нѣмаме.

* Сътрудницитѣ ни създа-
ватъ голѣма неприятностъ, ка-
то ни пращатъ недогледани
работи. Това се срѣща най-
често въ кръстословицитѣ.
Единъ редъ съ малка буква,
други съ голѣма, собствени
имена неправилно предадени
и много други.

* Пишете съ мастило и само
на едната страна на листа. Въ
втория брой на м. годишнина
дадохме кратки упѣтвания
какъ се постига добро съчини-
телство. Имайте го предъ видъ.
Не заемайте чужди произве-
дения!

Наредете въ
тия деветъ квад-
рата числата 11,
11, 11, 14, 14,
15, 15, 15 така, че
безъ да се пов-
тарятъ водорав-
но и отвесно.

*

	1	2	3	3
1				
2				
3				
4				

Хоризонтално и отвесно:

1. Годишно време.
2. Хора живѣятъ въ него.
3. Отбрано общество.
4. Музикаленъ терминъ.

Веселинка В. Соланарова, III класъ
— Шуменъ.

* Единъ отъ първитѣ кур-
шуми, при участието ни въ Евро-
пейската война, прониза за-
пасния поручикъ Димчо Де-
беляновъ. Следъ свършване
на войната се установи, че
България загуби даровитъ по-
етъ. Изминаха 23 години отъ
смъртъта му.

Излѣзоха отъ печатъ бъл-
гарски народни пѣсни отъ Тра-
кия събрани и нотирани отъ
покойния професоръ по му-
зика Василь Стоинъ.

* Въ последния брой на
„Слънчо“, отъ м. г., дадохме
снимка отъ Росина, долината
на рѣка Росица. Не мина мно-
го и страховто наводнение на-
несе голѣми пакости на тоя
хубавъ български кътъ.

* На 10 октомврий т. г. по-
чина въ Русе най-малкиятъ
синъ на баба Тонка—Никола
Обретенковъ. Той билъ дру-
гаръ на Богевъ и участвувалъ
въ четата му. На 22 октомврий
трѣбваше да чествуваме 90 г.
отъ раждането му, но смъртъ-
та го превари.

Где е воденичарьтъ?

* На есенния мостр-
наиръ въ гр. Виена, Гер-
мънъ бждатъ изложени
другитѣ български прои-
ния и агнешки кожи,
ботени по начинъ из-
ренъ въ България. Тесъ
казва, че българскитѣ
напредватъ.

* На 12 октомврий цѣ-
паня е чествувала
щането на Христофоръ
лумбъ отъ Америка.

* На 8 октомврий, въ С-
се е състояла първата
забава. Посетена била
2,000 деца. Пѣль е хоръ
пета софийска прогим-
назия. Председателъ на дру-
то на детскитѣ писатели
Ранъ Босилекъ, приветствъ
софийскитѣ деца. Писателъ
Ангелъ Карайлиевъ, Е.
Кораловъ и Атанасъ Ду-
чели свои произведения
тистка, отъ народния те-
Лили Попивенова каза-
поема отъ Елинь Пелинъ.
това на децата били пре-
ни нѣколко трикъ филми,
товенъ прегледъ отъ у-
та на кино „Европа“ па-

* На 22 октомврий въ
тевградъ билъ осветенъ
никитѣ на учителя —
Стаменъ Панчевъ. Пре-
отиде на бойното поле,
билъ убитъ презъ 1913
Стаменъ Панчевъ на
прощалното си стихотвор-
„Сине мой!“.

* Презъ месецъ окто-
тая година се навърши
подини отъ смъртъта на
мия български поетъ Пѣ-
чоловъ Яворовъ.

* На 21 октомврий то-
ни се навършиха 72 год-
смъртъта на Раковски.
Ракоски. окованъ въ
билъ изпратенъ отъ Ру-
Шуменския затворъ. Ту-
Шуменъ, Раковски трѣ-
да бжде обесенъ, но
билъ турски чиновни-
ый тѣлмачъ), назначенъ
султански ферманъ, гла-
мануващиятъ Юмеръ па-
принудилъ да го пратъ
Цариградъ. Въ Цариградъ
чакала смъртъ. Затова Ра-
съ писмо се обръща къмъ
менеца Анастасъ х. Стояновъ
приятелъ на баща му, за-
ченъ заемъ. Полученитѣ
Раковски употребилъ за
ство. Писмото на Раков-
Анастасъ х. Стояновъ се
отъ внучката му г-ца Е.
риева и е печатано за
пѣтъ въ вестникъ „Шу-
вести“ бр. 5 отъ 1922 год-
г. Христо Герчевъ.

Печатница „Спасъ Поповъ“
Шуменъ — 1939 —